ŠVP

Školní družina

Základní škola Chýnov, okres Tábor

Gabrielovo náměstí 16, Chýnov

Platný od 1.9.2022

Obsah

Identifikační údaje 3
Základní údaje 4
Charakteristika školní družiny 4
Materiální a ekonomické podmínky 5
Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání 6
Personální podmínky 6
Podmínky pro vzdělávání účastníků s přiznanými podpůrnými opatřeními a účastníků nadaných a mimořádně nadaných 6
Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví 6
Konkrétní cíle vzdělávání 7
Délka a forma vzdělávání 8
Cíle a kompetence 9
Obsah a časový plán 10

Příloha – Měsíční akce školního roku

Identifikační údaje školy:

Název školy	Základní škola Chýnov, okres Tábor
Adresa	Gabrielovo náměstí 16, 391 55 Chýnov
IČO:	00582671
Ředitelka	Mgr. Martina Havlůjová
Telefon	381 297 056
E-mail	havlujova@zschynov.cz
www	www.zschynov.cz

Zřizovatel:

Název	Město Chýnov
Adresa	Gabrielovo náměstí 7, 39155 Chýnov, okres Tábor, Jihočeský kraj
Telefon	381 297 880
E-mail	podatelna@chynov.eu
www	www.chynov.cz

ŠVP:

Platnost od:	1.9.2022

Základní údaje

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo spontánních aktivit. Školní družina umožňuje účastníkům přípravu na vyučování, odpočinek i rekreaci.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Školní družina je zpoplatněna, částka se platí na účet školy nebo vedoucí školní jídelny p. Petrů.

Naše ZŠ má 5 oddělení ŠD. Kapacita ŠD je 200 účastníků 1. - 5. ročníku. Účastníci ze ŠD odcházejí do zájmových kroužků nebo domů.

Provoz družiny:

Ranní družina:	PO - PÁ 6:00 - 7:20
Odpolední družina:	PO - PÁ 11:20 - 16:15

Počet oddělení:

- podle počtu přihlášených účastníků k docházce do školní družiny
- maximální počet účastníků v oddělení je 30

Věk účastníků:

6-11 let (1.- 5. Třída)

Kapacita družiny:

200 účastníků

Charakteristika školní družiny

Školní družina má 5 oddělení. Do jednotlivých oddělení ŠD jsou přijímány účastníci v různém věku podle stávajícího ročníku.

Účastníci se v družině učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu druhých, rozvíjet svoji osobnost. Podporujeme v nich kladný vztah k přírodě a její ochranu.

Dbáme na jejich všestranný rozvoj, bezpečnost a ochranu zdraví. Dohlížíme na dodržování a upevňování hygienických návyků. Působíme v prevenci sociálně patologických jevů a napomáháme smysluplně využívat volný čas.

ŠD zabezpečuje účastníkům odpolední náplň volného času před odchodem domů či do zájmových kroužků. Probíhají zde odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti.

Časové rozvržení a uspořádání činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovaly zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.
Vychovatelky působí na účastníky v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině.

Materiální a ekonomické podmínky

Kromě vlastních prostor využívá školní družina ke své činnosti také prostory, které jsou součástí školy (chodba, cvičebna, školní zahrada, školní hřiště, kuchyňka).

Prostory školní družiny svým uspořádáním a vybavením odpovídají potřebám účastníků mladšího školního věku. Vychovatelky ŠD zajišťují další doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro tvořivé a sportovní činnosti. Poskytují účastníkům prostor k odpočinku a také k různým zájmovým činnostem a hrám. Materiální podmínky jsou dobré. Všechna oddělení jsou vybavena nábytkem (stoly, židle, skříňky, komody a jiné). Prostory oddělení školní družiny odpovídají hygienickým předpisům.

Účastníci si mohou libovolně vybírat ze stolních, karetních a didaktických her, široké škály stavebnic a hraček pro námětové činnosti. Hračky si berou a ukládají samostatně, jsou pro ně přístupné. Máme stanovená pravidla pro jejich využívání.

Pro aktivity venku si účastníci vybírají sportovní náčiní – míče, švihadla, obruče, létající talíře, a další.

Všechna oddělení ŠD mají k dispozici materiál a pomůcky pro výtvarné a tvořivé činnosti. Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování těchto návyků využívá školní družina školní knihovnu, která je vybavená dětskými knížkami různého žánru.
Dětem ve ŠD je zajištěn pitný režim.

Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

Ke vzdělávání jsou účastníci přijímáni na základě písemné přihlášky. Vzdělávání je poskytováno za úplatu, jejíž výši schvaluje zřizovatel školy. Prostředky takto získané jsou určeny výhradně na provoz školní družiny. Ukončení je možné vždy na konci klasifikačního období (pololetí).

Personální podmínky

Provoz a vzdělávání je zajištěno plně kvalifikovanými vychovatelkami.

Podmínky pro vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Respektujeme individualitu každého účastníka, snažíme se vytvořit vhodné prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro účastníky s přiznanými podpůrnými opatřeními a charakteru jejich handicapu spolupracujeme s rodiči a školou. Účastníkům nadaným a mimořádně nadaným umožňujeme individuálním přístupem a vytvořením podmínek rozvíjet své nadání.
Program družiny umožňuje, aby vychovatelky s účastníky plánovaly a realizovaly takové činnosti, které účastníky zaujmou. Nabídkou aktivit se snažíme respektovat požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Při výběru činností se řídíme věkem účastníků, jejich potřebami a zájmy.

Účastníci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činnostmi si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dáváme dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:
Zdravé prostředí – podle platných norem, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené

prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)

Bezpečné pomůcky – dbá se na používání věkově přiměřených pomůcek

Ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – eliminují se možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádají pracovníci školní družiny k dodržování bezpečnosti.

Označení nebezpečných předmětů – pracovníci ŠD seznámí účastníky s provozními řády využívaných prostor – školní družina, cvičebna, hřiště

Dostupnost prostředků první pomoci – škola je vybavena dostupně umístěnou lékárničkou první pomoci

Pohoda prostředí a příznivé sociální klima – pracovníci ŠD vedou k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému

Respektování potřeb jedince – pracovníci ŠD organizují činnost vycházející ze zájmů účastníků

Věková přiměřenost a motivující hodnocení – pracovníci ŠD respektují individualitu účastníků, hodnotí v souladu s jejich možnostmi

Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – pracovníci ŠD se pedagogickým působením snaží zabránit sociopatologickým jevům

Konkrétní cíle vzdělávání

- motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti
- podporovat u dětí odpovědnost za své chování
- vést děti ke vhodnému využívání volného času
- usilovat o rozvoj osobnosti
- chtít poznávat nové věci

- umět si chránit své fyzické a duševní zdraví
- vnímat prostředí i přírodu
- respektovat zdravotní znevýhodnění dětí
- podporovat iniciativu žáku
- vytvářet si pozitivní představu o sobě i druhých, umět přijmout kritiku ostatních
- spolupracovat
- pozitivně hodnotit snahu
- posilovat rozvoj pohybových schopností
- neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést účastníka k přiměřené fyzické a psychické samostatnosti, k používání otevřené komunikace. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu.

Délka a forma vzdělávání

- Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru.
- Měsíční celodružinové akce
- Odpočinkové činnosti
- Spontánní činnosti a hry, které zahrnují každodenní individuální aktivity, probíhají v tzv. koncové družině - v době, kdy jsou slučována oddělení
- Pobyt venku - po organizované části v družině, po vyučování
- Příprava na vyučování - především didaktické hry, vypracování domácích úkolů (po dohodě s učiteli). Rozšiřování poznatků získaných ve školním vyučování.
- Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníka, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Cíle a kompetence

- Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj účastníka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.
- Školní družina umožňuje odpočinkové a rekreační činnosti, přípravu na vyučování. Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací.
- U dětí podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě. Učíme je chránit své zdraví, rozvíjíme jejich komunikační schopnosti a dovednosti.
- Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Vedeme je také k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.
- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti účastníka.
- Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím, neboli schopnostem umět trávit volný čas a řešit problémy.
- Od 1. třídy rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- Spojení účastníků různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším, učí se ochotně pomoci.
- Všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého.

Klíčové kompetence:

- *KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:* ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, sdělení otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- *KOMPETENCE K UČENÍ:* učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a v dalším učení.

- *KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:* všímá si dění okolo sebe, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy. Chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti vždy dokončuje.
- *SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE*: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis. Respektuje jiné a je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- *KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHU ČASU:* orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic. Rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i v individuálních činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.
- *OBČANSKÉ KOMPETENCE:* učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit své činnosti a nápady, odhaduje jejich rizika. Odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem. Uvědomuje si práva svá i druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

Obsah a časový plán

1) Místo, kde žijeme – poznávání nejbližšího okolí. Život v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci a poznávání služeb v obci

2) Lidé a čas – správný režim dne a jeho dodržování, smysluplné využívání volného času

3) Člověk a jeho zdraví – sebepoznání, ochrana zdraví a prevence nemoci, osobní hygiena, správná životospráva

4) *Rozmanitost přírody* – seznámení se s živou a neživou přírodou, ekologická výchova

5) Lidé kolem nás – zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, základní práva a povinnosti člověka, základy společenského chování

1. Místo, kde žijeme

1.1 Náš domov

- Stavíme náš dům ze stavebnic
- Vyprávíme si o životě naší rodiny a příbuzenských vztazích
- Zařizujeme si náš pokoj (práce s kartonem a papírem)

1.2 Naše škola a okolí

- Umíme pozdravit dospělé
- Zkrášlujeme školní družinu a přilehlé prostory
- Dodržujeme pořádek
- Orientujeme se v prostorách školy

1.3 Naše město a okolí

- Čteme a vyprávíme si pověsti našeho regionu
- Seznamujeme se s historií našeho města
- Plánujeme výlet na historická místa

- **1.4 Turistika a cestování**

- Dokážeme se orientovat v mapě
- Malujeme plánek cesty ze školy domů
- Účastníme se exkurzí

2. Lidé a čas

2.1 Náš denní režim

- Vyprávíme zážitky z víkendu, prázdnin a jiných akcí
- Využíváme hry, při kterých si procvičujeme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení
- Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu a učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu

2.2 Měření času

- Určujeme čas na hodinách
- Víme, co znamená přijít pozdě a včas
- Známe názvy dnů, měsíců, dělení roku na roční období

2.3 Jak se mění lidé

- Vyprávíme si příhody z našeho dětství
- Rozlišujeme věkové hranice u lidí
- Vnímáme a uctíváme stáří

3. Člověk a jeho zdraví

3.1 Poznáváme své tělo

- Hrajeme didaktické hry a pomocí nich poznáváme své tělo
- Hrajeme si na lékaře

3.2 Pečujeme o své zdraví

- Vyprávíme si o zdravém životním stylu
- Ujasňujeme si hygienické návyky při kašli, kýchání, použití WC a upozorňujeme se navzájem na prohřešky proti těmto zásadám
- Umíme rozlišit ovoce a zeleninu
- Jsme poučeni o prevenci nemocí a úrazů a umíme si chránit své zdraví
- Máme rádi pohyb

4. Rozmanitost přírody

4.1 Příroda kolem nás

- Pozorujeme přírodu v jednotlivých ročních obdobích
- Sbíráme přírodniny a tvoříme z nich
- Vyprávíme si o životě zvířat a o jejich péči
- Chodíme do přírody (překonávání přírodních překážek, hry s přírodním materiálem)
- Víme, co do přírody nepatří

4.2 Roční období

- Umíme rozlišit jaro, léto, podzim a zimu
- Vyprávíme a pozorujeme změny v přírodě a počasí kolem nás
- Říkáme si pranostiky
- Vážíme si hezkého prostředí
- Poznáváme zvířata a rostliny kolem nás
- Třídíme odpad
- Pečujeme o květiny v odděleních v ŠD

5. Lidé kolem nás

5.1 Rodina

- Známe povolání našich rodičů
- Víme, kdy mají členové rodiny a kamarádi narozeniny a jmeniny
- Tvoříme přáníčka a narozeninové pozvánky
- Učíme se znát zvyky a tradice (podpora dodržování v rodinách)
- Vyprávíme si zážitky z víkendu, prázdnin a jiných akcí

5.2 Člověk mezi lidmi

- Dodržujeme zásady slušného chování a vystupování – pozdrav, poděkování, omluva apod.
- Vyprávíme si a učíme se o pravidlech chování v dopravních prostředcích
- Tvoříme drobné dárky pro své blízké
- Seznamujeme se s prevencí sociálně patologických jevů
- Nabízíme pomoc, učíme se jí přijímat
- Staráme se o věci kolem nás a vážíme si jich
- Zvládáme sebeobsluhu (chování ve školní jídelně, správné stolování, používání kapesníku apod.)
- Tolerujeme individualitu druhých – národnost, barva pleti, handicap, povahový rys

Při všech složkách výchovně vzdělávacího programu přihlížíme k individuálním schopnostem účastníků, nepřetěžujeme je, nenutíme je k práci či hře za každou cenu. Snažíme se najít náhradní řešení, k jejich povaze, fyzickým schopnostem a zálibám. Do měsíčního plánu zařazujeme oblíbené hry účastníků, volíme aktuální témata (různé svátky, výročí, lidové tradice), dbáme na pravidelné střídání všech složek. Účastníci se mohou na skladbě programu podílet (rozhodnou společně, jakou hru si zahrají; na jaké téma budou malovat; přinesou si kazetu s oblíbeným filmem či vyprávěním apod.). Při sestavování plánu se řídíme rozvrhem vyučování a věkovou skladbou účastníků ve školní družině. Musíme také počítat se změnou programu (onemocnění paní vychovatelky, změnou v rozvrhu hodin, návštěvou divadelního představení - pozdní příchod). Ve školní družině by se měli účastníci odreagovat, odpočinout si. Mohou se také zapojit do práce v různých zájmových kroužcích dle svých zálib. Účastníci se také podílejí na výzdobě prostor ŠD, školy. Hodnocení výsledků činnosti účastníků probíhá dle konkrétní aktivity skupinově či individuálně.

Hodnocení ŠVP

- pravidelně na pedagogických radách

V Chýnově 1.9.2022 Mgr. Martina Havlůjová

Celoroční plán školní družiny

Kalendář plný zážitků

Září

Vyplouváme

► Zahájení nového školního roku.

► Seznámení s vnitřním řádem ŠD, společná tvorba pravidel.

► Seznamovací hry.

► Vzpomínáme na prázdniny – společně tvoříme nástěnku z našich dobrodružství.

► 28. 9. sv. Václav – Den české státnosti.

► 29. 9. Světový den srdce – celoškolní akce.

Říjen

Setkání s podzimem

► Sledujeme změny v přírodě.

► Na procházkách sbíráme plody podzimu – kaštany, žaludy, listy – a tvoříme z nich.

► Co se děje na polích a zahradách?

► 1. 10. Mezinárodní den seniorů.

► 4. 10. Mezinárodní den zvířat.

► 20. 10. Den stromů.

► 31. 10. Halloween – výroba masek, komentovaná přehlídka a bláznivý rej.

► Halloweenské pokusy.

Listopad

Vyhlížíme zimu

► 2. 11. „Dušičky“ – Památka zesnulých – navštívíme hřbitov, povídáme si o předcích.

► 11. 11. svátek sv. Martina – legenda, kůň, husa, sníh i víno.

► Vyrábíme drobné předměty na školní Vánoční jarmark.

► Kreslíme, malujeme, stříháme, lepíme a připravujeme zimní výzdobu školy.

Prosinec

Advent aneb těšíme se na Vánoce

► Čertovské dovádění – hry a soutěže.

► Adventní vyprávění, zvyky, tradice.

► Předvánoční družinová dílna pro rodiče a děti.

► Povídáme si o Vánocích u nás doma i ve světě.

► Vyrábíme vánoční přáníčka, řetězy a ozdoby.

Leden

Vysypeme peřinu

► Zimní radovánky ve sněhu (když se ho dočkáme).

► My se mrazu nebojíme – povídáme si o správném oblékaní v zimě a zdravé výživě.

► 6. 1. Tři králové – legenda i tvoření.

► Kreslíme zimu, stříháme vločky, stavíme sněhuláky z různých materiálů.

Únor

Hlavně ať je veselo

► 14. 2 svátek sv. Valentýna – legenda, výroba přáníček, valentýnská pošta.

► Masopust – vyrábíme masky, povídáme si o jejich tradici.

► Karnevalový rej masek.

► Masopustní průvod městem spojený s návštěvou Domova pro seniory v Chýnově.

► Zimní sporty – povídání, tvoření, soutěže.

Březen

Jaro je tady

► 8. 3. MDŽ – povídáme si o svých maminkách, sestrách a babičkách.

► Vyrábíme papírové květiny a přáníčka.

► Připravujeme jarní výzdobu družiny a školy.

► Putování za jarem – pozorujeme změny v přírodě, poznáváme první jarní rostliny.

► Kreslíme jaro ve všech jeho podobách – květiny, přírodu, počasí…

Duben

Všechno kolem ožívá

► Duben: měsíc bezpečnosti – vyhledáváme informace o tom, jak má být správně vybaveno jízdní kolo, jak se chovat v provozu v roli chodců i cyklistů. Vyrábíme modely aut, poznáváme dopravní značky, přecházíme správně silnici.

► Sejeme semínka a pěstujeme květiny.

► Jaro a mláďata – povídáme si o mláďatech zvířat na farmě i v lese, vyrábíme zvířátka z barevných papírů, ruliček, kartonu a dalších materiálů.

► Bláznivé počasí – řešíme, jak se na jaře správně oblékat, dodržovat hygienu, mýt si ruce, používat kapesník…

► Velikonoce – tradice, zvyky, pokrmy.

► 22. 4. Den Země.

► Čarodějnice – tradice, zvyky v obcích, kde bydlíme, čarodějnický rej na dvoře.

Květen

Lásky čas

► Den matek – vyrábíme přáníčka, malé dárky, povídáme si o svých maminkách.

► 15. 5. Mezinárodní den rodiny – představujeme ostatním členy své rodiny, povídáme si o nich, kreslíme je, vyprávíme o tom, co s nimi rádi podnikáme…

► Domácí mazlíčci – povídáme si o svých domácích mazlíčcích, kreslíme je.

► Přijela pouť a ve městě je živo.

Červen

Blížíme se do cíle

► Léto je tady – radovánky a pohybové hry venku.

► Tvoříme na téma léto z přírodních materiálů.

► Pozorujeme změny v přírodě, poznáváme květiny a stromy.

► Těšíme se na prázdniny – povídáme si o plánech na prázdniny a našich výpravách.

► Den otců (třetí neděle) – vyrábíme přáníčka a vyprávíme si o svých tatíncích.

► Celoroční hodnocení práce ve školní družině.

► Rozlučkový piknik s družinou na školním pozemku.